

ПОКАЗНИТЕ ЕКЗЕКУЦИИ

ОТ АПОСТОЛ ПЕТЪР
ДО САДДАМ ХЮСЕИН

Издателство
ПАРИТЕТ

ПОКАЗНИТЕ ЕКЗЕКУЦИИ ОТ АПОСТОЛ ПЕТЪР ДО САДДАМ ХЮСЕИН

Съставител Марек Томс

Превод Горанка Цветкова

Издателство „Паритет“, София, 248 стр.

От древни времена екзекуциите са особено явление в обществения живот. Тази книга разказва за едни от най-известните екзекуции в историята: тези на апостол Петър, Монте-сума, капитан Кид, английският шпионин Пенковски, генерал Власов, Мусолини, Берия, Чаушеску, Саддам Хюсеин. Изучавайки биографиите на онези, които са били публично екзекутирани, се налага извода, че във всички исторически епохи екзекуциите са най-жестокото средство за наказание. Има различни видове екзекуции: те могат да са относително лесни, когато жертвата умира незабавно, но и твърде мъчителни, когато смъртта настъпва след дълго страдание. Средновековните религиозни процеси са поразителни в това отношение. Екзекуциите в съвременната история представляват зрелища, които приковават вниманието на масовата публика дори през 21 век, макар всички да се надяват подобни наказания да бъдат заличени завинаги от лицето на съвременната история и модерния начин на мислене. Книгата разглежда влиянието на тези екзекуции върху хода на световната история, а не самите методи на екзекуция и вероятно ще помогне на мнозина да разберат обществото, в което живеем – едновременно милостиво, но и истински безмилостно.

**За поръчки на книги от сайта
www.paritetbg.com 20% отстъпка.**

Всички права са защитени. Никаква част от тази книга не може да бъде възпроизведена в каквато и да е форма без писменото разрешение на притежателя на авторските права.

ISBN 978-619-153-517-0

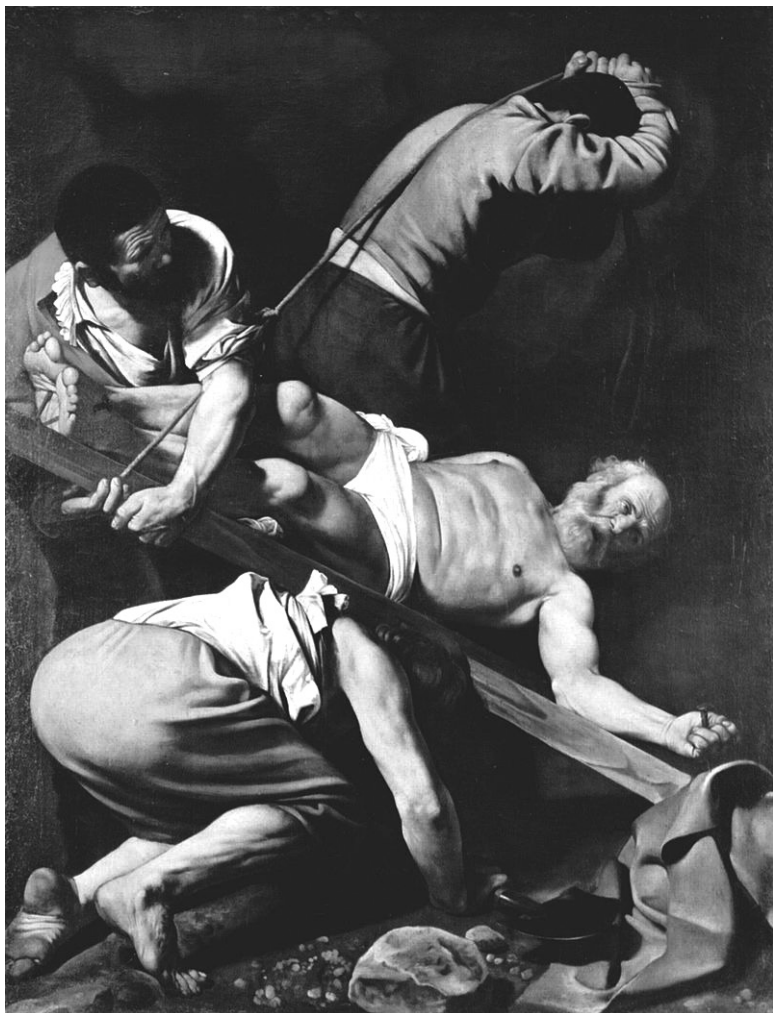
*БИОГРАФИЧНИ КНИГИ ЗА ЛИЧНОСТИТЕ,
КОИТО НАПРАВИХА СВЕТА РАЗЛИЧЕН*

1. ПЪЛКОВОДЦИТЕ НА ДРЕВНИЯ СВЯТ
2. ЖЕНИТЕ, КОИТО ПРОМЕНИХА СВЕТА
3. ГЕНИИТЕ НА ВСИЧКИ ВРЕМЕНА
4. НАЙ-ВЕЛИКИТЕ КИНОЗВЕЗДИ НА ХХ ВЕК
5. ПЪЛКОВОДЦИТЕ, КОИТО ПРОМЕНИХА СВЕТА
6. ВЕЛИКИ ТИРАНИ И ДИКТАТОРИ
7. НАЙ-ВЛИЯТЕЛНИТЕ ВЛАДЕТЕЛКИ В ИСТОРИЯТА НА СВЕТА
8. ВЕЛИКИ ПРОРОЦИ И ЯСНОВИДЦИ
9. ЛИЧНОСТИТЕ, КОИТО ПРОМЕНИХА СВЕТА
10. ЖЕНИТЕ, КОИТО ВДЪХНОВИХА ВЕЛИКИ МЪЖЕ
11. ПЪТЕШЕСТВЕНИЦИТЕ, КОИТО ОТКРИХА НОВИЯ СВЯТ
12. ВЛАДЕТЕЛИТЕ НА РУСИЯ. От Рюрик до Путин
13. НАЙ-ВЕЛИКИТЕ КОМПОЗИТОРИ НА ВСИЧКИ ВРЕМЕНА
14. НАЙ-ЖЕСТОКИТЕ СЕРИЙНИ УБИЙЦИ. От Джак Изкормвача до Андрей Чекатило
15. ВЕЛИКИ ФУТБОЛИСТИ НА ХХ ВЕК
16. ЛИЧНОСТИТЕ, КОИТО ПРОМЕНИХА ЖИВОТА. От ХХ ВЕК до наши дни
17. ГЕНЕРАЛИТЕ НА ВЕРМАХТА
18. ЗНАМЕНИТЕ РЕЧИ НА ВЕЛИКИ ЛИЧНОСТИ
19. НАЙ-ДОБРИТЕ ФУТБОЛИСТИ НА ХХІ ВЕК
20. НАЙ-ВЕЛИКИТЕ КИНОАКТРИСИ НА ХХ ВЕК

СЪДЪРЖАНИЕ

Екзекуцията и смъртта на апостол Петър (ок. 67 г. в Рим)	7
Свети великомъченик Георги Победоносец (303 г. в Рим)	12
Великата схизма и екзекуцията на Ян Хус (6 юли 1415 г.)	20
Животът и смъртта на Имададдин Насими (1417 г.)	27
„Синята брада“ Жил дьо Ре: злодей или жертва? (26 октомври 1440 г.)	33
Загадъчната гибел на Монтесума (29 юни 1520 г.)	41
Последният инка Атахуалпа: измама и екзекуция (26-29 юли 1533 г.)	48
Джейн Грей, Кралицата на деветте дни (12 февруари 1554 г.)	55
Ловът на вещици в Европа. Истерия между две епохи	61
Иван Вормон, синът на Марина Мнишек (6 юли 1614 г.)	67
Граф дьо Шале. Заговорът срещу Ришельо (19 август 1626 г.)	74
Уолтър Райли: как фаворитът на Елизабет I загубва главата си (29 октомври 1618 г.)	80
Джон Фелтън – убиецът на херцог Бъкингам (29 ноември 1628 г.)	86
Ужасната съдба на капитан Кид (23 май 1701 г.)	92
Картуш – кралят на криминалния Париж (28 ноември 1721 г.)	100

Екзекуцията на Емелян Пугачов на площад „Болотная“ (10 януари 1775 г.)	107
Пътят на предателя. Йоахим Мюра (13 октомври 1815 г.)	114
„Най-смелият от смелите“. Маршал Ней (7 декември 1815 г.)	122
Дело 1 март 1881 г. Последната публична екзекуция в Русия	128
Разстрелът на царското семейство Романови (17 юли 1918 г.)	137
Николай Гумильов. Присъда: разстрел (26 август 1921 г.)	146
Сако и Ванцети. Екзекуция по американски (23 август 1927 г.)	153
Федерико Гарсия Лорка: разстрелян на разсъмване (19 август 1936 г.)	161
Как екзекутират Бенито Мусолини (28 април 1945 г.)	167
За какво екзекутират Йон Антонеску (1 юни 1946 г.)	174
Краят на генерал Власов (1 август 1946 г.)	183
Екзекуцията на съпрузите Розенберг (19 юни 1953 г.)	191
Как убиват Лаврентий Берия (23 декември 1953 г.)	199
Как Хрушчов разстрелва „валутните крале“ (юли 1961 г.)	208
Олег Пенковски – главният шпионин на САЩ в СССР (16 май 1963 г.)	214
Чаушеску: гръмкото дело на „румънския Сталин“ (25 декември 1989 г.)	224
Саддам Хюсеин: от бесилката – мъченик (30 декември 2006 г.)	232
Как умира Муамар Кадафи (20 октомври 2011 г.)	241

Екзекуцията и смъртта на апостол Петър

Около 67 година в Рим

Апостол Петър. Византийска икона, XIV век

Апостол Петър е последовател на учението на Иисус Христос, един от неговите дванадесет апостоли. Личността на човека, получил при раждането си името Симон, не се отличавала с нищо забележително. Преди да срещне Иисус, той се занимавал с риболов, което носело на семейството му много скромен доход.

Апостол Петър бил реална историческа личност и направил за проповядването на християнството повече от

когото и да било друг, с изключение, разбира се, на самия Христос. Местейки се непрекъснато от място на място, проповядвайки сред роби и освободени от робство, той буквално сеел семената на християнството. В Римската империя простолюдието вярвало в своите домашни и селски божества, докато образованите, ако вярвали в нещо, то било единствено във властта на парите. Странното проповядване на християнството с вяра в изкупването на греховете чрез страдание, в Царството Небесно, във вечния живот започнало бързо да набира популярност сред робите и освободените. Според Евангелието от Йоан първите ученици дошли при Исус от проповедника Йоан Кръстител. Това били галилейските рибари Андрей и Йоан. После Андрей отишъл при брат си Симон, също рибар, и го отвел при Исус. Исус се вгледал в новодошлия и казал: „Ти си Симон, син Ионов; ти ще се наричаш Кифа.“ (което значи Петър – „камък, канара“)¹.

В Рим по онова време не било забранено да се покланяш на някого, стига да не се оспорвала божествената същност на императора. Поради самата същност на своето учение обаче християните не можели да се съгласят с тази теза. За преследването им бил нужен единствено повод, и такъв скоро се появил.

През 64 г. Рим бил сполетян от ужасно бедствие – избухнал огромен пожар, който бушувал девет дни. Значителна част от града изгоряла напълно. Съвременниците били изумени, че имало хора, които пречели на гасенето на огъня, а имало и такива, които, както пише Тацит, „открито хвърляли в още недокоснатите от огъня сгради горящи факли, крещейки, че изпълняват заповед, или за да грабят свободно, или наистина послушни на нечия чужда воля“.

Когато пожарът започнал, Нерон бил извън Рим. Когато се върнал, наредил да се окаже помощ на пострадалото население и да се отворят за народа Марсово поле, голе-

---

¹ Йоан 1:42

мите сгради и императорски градини.

„От Остия и други градове бяха доставени храни, и цената на зърното бе намалена до три сестерции. Приети с цел спечелване на народното благоразположение, тези мероприятия обаче не постигнаха целта си, тъй като се разпространи слух, че точно по времето, когато Рим бе в пламъци, Нерон се бил изкачил на стената на двореца и започнал да пее за гибелта на Троя, сравнявайки нещастията, сполетяло Рим, с бедствия от древни времена.“

Сред народа плъзнали слухове, които обвинявали Нерон, че умишлено е подпалил Рим, уж за да построи на мястото на стария град нов и да го нарече на себе си. Тогава Нерон, както разказва Тацит, пишейки в началото на II век, за да отхвърли обвиненията на мълвата, обявил за виновници за пожара сектантите, привърженици на един от източните култове; Тацит ги нарича „християни“. И така, най-напред били заловени онези, които открито признавали, че принадлежат към тази секта, а после по техни указания и „огромно множество други, изобличени не толкова в злодейски палеж, колкото в омраза към рода човешки“.

Тъй като християните се държали настрана, отказвали да участват в общодържавния култ към императорите, събиранията им били обгърнати от тайнственост и непосветени не били допускани на тях, това послужило като основание за появата на погрешни тълкувания и подозрения в неблагоприятни действия.

Чрез апостола за християнството научили любимите наложници на императора, което го докарало до ужасен гняв. Той заповядал проповедникът да бъде заловен и екзекутиран. По време на нероновските гонения по настоятелните убеждавания на събратята си по вяра, които се страхували за живота му, Петър се съгласил да напусне Рим. Минавайки тихо през нощта през градските порти обаче, продължава легендата, той изведнъж получил

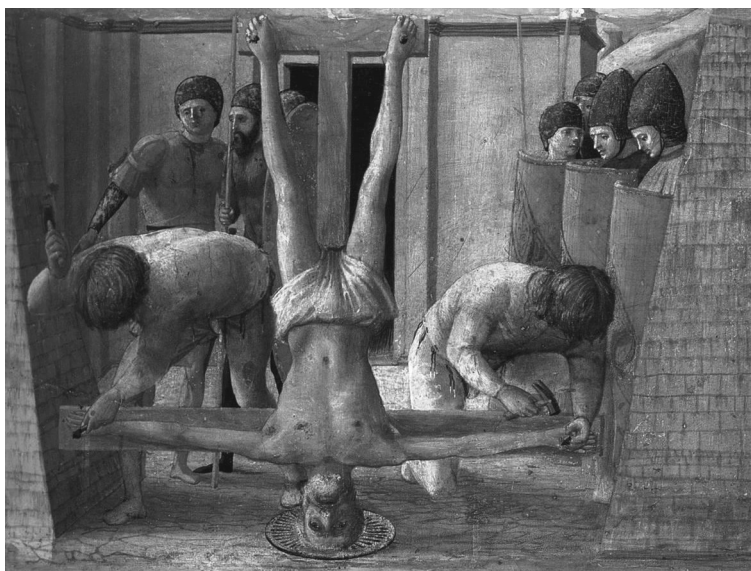
видение: срещу него вървял Сам Иисус Христос, носейки своя кръст.

„Господи, къде отиваш?“ („Quo vadis?“ – латински), запитал Го Петър.

„Отивам в Рим, за да бъде отново разпнат!“, отговорил Спасителят и изчезнал.

Петър разбрал, че бягството му от Рим не е угодно на Господа – че е постъпил неправилно, като не е пожелал да сподели участието на събратята си, и се върнал в града. Хвърлен в тъмница, според преданието Петър успял да обърне към християнството тъмничаря си и дори да го покръсти, като по чудодееен начин извикал извор от каменния под на килията.

Когато го осъдили на разпъване, Петър помолил да бъде прикован на кръста не като Иисус Христос, а с главата надолу, защото се смятал за недостоеен да приеме смъртта по същия начин като своя учител. Така се появило и утвърдило понятието Петров кръст.

Мазачо, *Разпъването на Апостол Петър (Crocifissione di san Pietro)*, 1426, Държавен Музей, Берлин

Екзекуцията на Петър и другите му сподвижници имала колосално значение за бъдещето на християнското движение. Приемайки с радост мъченическия венец, ранните християни сякаш показвали нагледно на съмняващите се всички радости на Царството Небесно и цялата пустота и суетност на земния свят. Католическата версия на легендата за Петър с течение на времето се превърнала в църковна доктрина, обосноваваща самата идея на папството. Появило се учение, че Петър, този „княз на апостолите“, в продължение на двадесет и пет години бил първият епископ на Рим, основател на „римската катедра“ („римския престол“), а папата станал негов пряк наследник, на когото самият Петър предал властта си и му поверил да господства над християнския свят. Така римските папи се самообявили за „наместници на свети Петър на земята“.

А тъй като самият Петър бил само „камъкът“, върху който Иисус Христос издигнал своята църква, формулата за първенството на папата понякога звучи още по-директно: „Римският папа е наместник на Христос на земята“, негов земен представител, така да се каже. Католическата църква твърди, че след като Петър бил застигнат от мъченическа смърт в Рим, той продължава да царува вечно в този център на своята земна слава като невидим глава на християнската църква. Папите започнали да наричат и своите поземлени владения „башиния“, или „наследство“, от Свети Петър.

Православната и Протестантската църква не признават най-важния догмат на католицизма за приемствеността на властта и наместничеството на папите.

Свети великомъченик Георги Победоносец

Обезглавен през 303 година в Рим

Свети Георги и змея, Новгородска икона, края на XIV век

Един от най-известните светци в християнския свят, великомъченик, пострадал по време на гоненията срещу християните при император Диоклециан през 303 г. След осемдневни тежки изтезания бил

обезглавен. Едно от най-известните сказания за неговите чудеса е „Чудото за ламята“.

През IV век римските владетели прилагали истински репресии срещу християните. Римската държавност проявява непоносимост към християнския морал, който отрича божествеността на всеки друг освен на Бог. Една от най-ярките религиозни личности по онова време е Свети великомъченик Георги, за чийто живот и дело са запазени документални свидетелства.

Георги се родил в малоазийската област Кападокия от знатни, благочестиви и богати родители християни по време на управлението на един от ревностните гонители на християните, император Диоклециан. Бил надарен с високи умствени способности, красива външност и крепко здраве. В дома на родителите си получил отлично образование и християнско възпитание и бил дълбоко благочестиво, добро и любящо момче. Георги бил още дете, когато по заповед на правителството баща му Геронт бил убит мъченически заради вярата си в Христос. Мъченическата смърт на любимия баща белязала дълбоко детската му душа и останала завинаги в паметта му. Майка му Полифрона, страхувайки се да остане тук в това трудно за християните време, скоро след смъртта на съпруга си се върнала в своята родина Палестина, където имала в наследство богати имения, и се установила в едно от тях със сина си.

Когато пораснал, Георги постъпил на служба в армията. Малко след това майка му починала. Носейки военната служба с усърдие, висока порядъчност и изпълнителност, Георги привлякъл вниманието и спечелил благоразположението на началниците си, на дведесетгодишна възраст бил назначен за офицер и удостоен с високи награди от самия император. Заемайки високата длъжност комит в

императорската войска, Георги скоро станал един от приближените на владетеля хора, член на неговата свита. Диоклециан не знаел каква вяра изповядва Георги, а младежът не афиширал своите пристрастия. Междувременно настъпили тежки дни за всички, изповядващи Христовата вяра.

За да укрепи своята бюрократична държава, като привърженик на староримските традиции Диоклециан решил да насърчи традиционните римски вярвания, включително култа към Юпитер. Тази религия трябвало да стане преобладаваща в цялата страна. Стигнало се дотам, че самият император приел името Йовия. През 303 година започнало масово преследване на християните, чиято вяра вече била пуснала корени навсякъде. Императорът заповядал християните да се издирват повсеместно, да бъдат принуждавани да се отрекат от Христос и да заявят вярата си в традиционните богове, а ония, които не се съгласяват на това, да бъдат подлагани на най-ужасни мъчения. Нищо не можело да спаси от преследванията, на тях били подложени дори членовете на императорското семейство. Започнало ужасно, нечовешко преследване на християните, проливали се обилни потоци кръв. На един от празниците възбудената тълпа се нахвърлила с ярост на великолепия християнски храм в самата столица (Никомедия), пълнен с богомолци, и, обкръжавайки го, го подпалил от всички страни. Загинали хиляди християни.

Диоклециан сформирал в своя дворец специален съвет от най-приближените си. Този съвет издавал заповеди, ръководейки репресиите в цялата империя. Георги, като човек, много близък до императора, също бил длъжен да участва в този съвет. С началото на гоненията срещу християните младият мъж започнал да се готви за смъртта – освободил робите си и раздал имуществото си на бедните. Считайки за неприлично за себе си да се радва

на спокойствие и да се наслаждава на земните блага във време, когато събратята му по вяра страдат, и особено да остане таен християнин в толкова труден момент, Георги решил тържествено да изповяда името Христово и да приеме мъченичеството за Него.

Веднъж, когато самият император в съвета на своите приближени сановници обсъждал делата и търсел мерки за изтребление на християните, Георги произнесъл страстна реч в защита на християнската вяра. Цялото събрание било поразено като от гръм от неговата неочаквана, смела и възторжена реч, всички вперили изумен взор в императора в очакване какво ще каже той. Поразен и крайно смутен, Диоклециан мълчал известно време, сякаш не знаейки какво да каже, после повикал с жест своя съветник и приятел Магнеций и му наредил да възрази срещу речта на Георги.

„Кой те подтикна към такава смела постъпка?“, попитал Магнеций.

„Истината“, с достойнство отговорил Георги.

„Каква истина?“, продължил Магнеций.

„Истината е Христос, който е преследван от вас“, отвърнал светецът.

„Значи ти самият си християнин?!“, удивил се Магнеций.

„Да, аз съм раб на Христа, моя Бог, и, уповавайки се на Него, заставах доброволно пред вас, за да засвидетелствам истината: аз съм християнин, и желанието да свидетелствам за Христос – Единствената истина, ме подтикна да направя това!“, завършил Георги.